

A. M. GORKILLE

13. II. 08.

Hyvä Al. M—tsh!

Luulen, että osa kysymyksistä, jotka herätitte erimielisyyksiemme johdosta, on pelkkää väärinkäsitystä. En tietenkään ole aikonut „karkottaa sivistyneistöä”, kuten typerät syndikalistit tekevät, tai kieltää sivistyneistön tarpeellisuutta työväenliikkeelle. *Näistä* kysymyksistä meillä *ei voi* olla erimielisyyttä; siitä olen aivan varma, ja koska nyt ei voida kokoontua, täytyy ryhtyä heti tekemään yhdessä työtä. Työssä päästään helpoimmin ja parhaiten yhteisymmärrykseen lopullisesti.

Minua ilahduttaa vallan tavattomasti aikomuksenne kirjoitella pieniä juttuja „*Proletarille*” (ilmoitus lehden ilmestymisestä on Teille lähetetty). Mutta koska Teillä on iso työ tekeillä, *älkää* tietenkään *keskeyttäkö* sitä.

Trotskista aion vastata Teille viime kerralla, mutta unohdin. Me (t.s. tšekäläinen „Proletarin” toimitus, Al. Al., minä ja „inok” — erittäin etevä virkaveli, Venäjän bolshevikkeja) päätimme heti kutsua hänet „Proletarin” avustajaksi. Kirjoitimme kirjeen, valitsimme erään aiheen ja ehdotimme sitä. *Yhteisestä sopimuksesta* osoitimme lähettäjäksi „„Proletarin” toimituksen”, sillä halusimme panna asiat enemmän kollegiselle pohjalle (esimerkiksi minä henkilökohtaisesti ottelin, tappelin vimmatusti Trotskia vastaan vuosina 1903—5, jolloin hän oli menshevikki). En tiedä, liekö Trotski loukkaantunut kirjeen muodon vuoksi, mutta hän lähetti kirjeen, joka ei ollut hänen kirjoittamansa: „Tov. Trotskin toimeksiannosta” saatettiin „*Proletarin*” toimituksen tietoon, että hän kieltäytyy kirjoittamasta, ei ole aikaa.

Mielestäni se on poseerausta. Hän poseerasi myös Lontoon edustajakokouksessa ³⁸². En oikein tiedä, lähteekö hän bolshevikkien mukana...

Menshevikit ovat julkaisseet täällä ilmoituksen „Golos Sotsial-Demokrata” ³⁸³ kuukausijulkaisusta. Sen ovat allekirjoittaneet Plehanov, Axelrod, Dan, Martov ja Martynov. Hankin sen ja lähetän Teille. Taistelu saattaa kärjistyä. Trotski haluaa olla „taistelevien ryhmien yläpuolella”...

Luulen, että olen olennaisesti eri mieltä kansanne kysymyksessä, joka koskee materialismia nimenomaan maailmankatsomuksena. Nimenomaan kysymyksessä, joka koskee filosofista materialismia eikä „materialistista historiankäsitystä” (sitä eivät meidän „empiirikkomme” ³⁸⁴ kiellä). Kiistan jyrkästi sen, että anglosaksit ja germaanit saavat kiittää „materialismia” pikkuporvarillisuudestaan ja romanilaiset anarkismistaan. Filosofiana materialismi on heillä kaikkialla hyljitty. „Neue Zeit” *, heidän johdonmukaisin ja pätevin lehtensä, ei välitä lainkaan filosofiasta, se ei ole ollut koskaan kiihkeä filosofisen materialismin kannattaja, ja viime aikoina se on julkaissut empiriokriitikkojen kirjoituksia ilman ainoatakaan varausta. Se on väärin, kerrassaan väärin, että *siitä* materialismista, jota Marx ja Engels opettivat, voitaisiin päätyä latteaan pikkuporvarillisuuteen! Kaikki sosialidemokratiassa esiintyvät pikkuporvarilliset virtaukset sotivat kiivaimmin materialistista filosofiaa vastaan, kiskovat Kantin puoleen, uskantilaisuuteen, kriitilliseen filosofiaan. Ei, se filosofia, minkä Engels perusteli „Anti-Dühringissä”, ei päästä pikkuporvarillisuutta lähellekään. Plehanov vahingoittaa tätä filosofiaa, kun hän sitoo *tässä* taistelun ryhmätaisteluun, mutta eihän kukaan venäläisistä sosialidemokraateista saa sekottaa nykyistä Plehanovia entiseen Plehanoviin.

Al. Al. lähti juuri äsken luotani. Sanon hänelle taas uudelleen „kokoontumisesta”. Jos vaaditte, voidaan pariksi päiväksi järjestää ja aivan kohta.

Puristan kättänne. *Lenin*

*Läheletty Genevestä
Caprin saarelle (Italia)*

Julkaistu ensi kerran v. 1924

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*

* -- „Uusi Aika”. Toim.